

ส่วยแรงงานสะพัด 2 หมื่นล./ปี

ศูนย์ข่าวภาคเหนือ - เผยเม็ดเงินหมุนเวียนในระบบการค้าแรงงานต่างด้าว ที่กำลังจะหมดวาระการผ่อนผันต้นเดือนหน้า มีไม่น้อยกว่า 2 หมื่นล้านบาท/ปี สศท.เสนอ ทบทวนหลักเกณฑ์การผ่อนปรนใหม่ เตือนหน้าเจรจาให้มีการค้าแรงงานระหว่างรัฐต่อรัฐแทน โดยให้นายจ้างเข้ารับการตรวจคุ้มครองต่างด้าวในสังกัด

รายงานการศึกษาพุทธศตวรรษ ภาควิชาการศึกษาระยะ 10 (2542-51) ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศท.) ที่ศึกษาโดยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ระบุถึงปัญหา-นโยบายในทางปฏิบัติสำหรับการจัดการเกี่ยวกับการลักลอบเข้ามาทำงานของแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านที่กำลังสิ้นสุดระยะผ่อนผันในวันที่

4 สิงหาคม 2542 ว่า

สถานการณ์แรงงานเถื่อนที่มีความรุนแรงขึ้น ตั้งแต่ปี 2536 เป็นต้นมา โดยขณะนั้นคาดว่าจะมีแรงงานเถื่อนในประเทศไทยกว่า 30,000 คน ที่กระจัดกระจายและลักลอบทำงานตามจังหวัดชายแดนไทย-พม่า, ไทย-กัมพูชา และไทย-ลาว ทั้งเพิ่มปริมาณขึ้นเป็น 700,000 คน ในปี 2538 และ 1 ล้านคนในปี 2540

การเพิ่มจำนวนของแรงงานเถื่อนเหล่านี้ มีการดำเนินการเป็นกระบวนการ มีการรับจ้าง ทั้งโดยกลุ่มผู้ที่หวังผลประโยชน์ต่างๆ รวมไปถึงกลุ่มข้าราชการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประมาณว่า ค่าบริการต่อหัวจะอยู่ระหว่าง 1,500-3,000 บาท และสูงกว่า 6,000 บาทในปัจจุบัน ขึ้นอยู่กับระยะเวลาทางจากต้นถึง

ปลายทาง ซึ่งหากประเมินกันแล้ว อาจกล่าวได้ว่า มีปริมาณเงินหมุนเวียนเป็นค่าใช้จ่ายในการพาแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาทำงานในประเทศไทย เพิ่มขึ้นจาก 16,150 ล้านบาทในปี 2538 เป็น 24,500 ล้านบาทในปี 40 ที่ผ่านมาก หรือเพิ่มขึ้นจำนวน 18,350 ล้านบาท ในช่วงระยะ 2 ปีที่ผ่านมา

สถานการณ์ดังกล่าว กอปรกับวิกฤตทางเศรษฐกิจของไทย ทำให้มีผู้ว่างงานมากขึ้นอย่างต่อเนื่องนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องน่าจะมีการประเมินสถานการณ์การจ้างแรงงานต่างด้าวใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ และทิศทางในอนาคต ทั้งในระยะสั้น กลาง และยาว

■ ส่วยแรงงาน

โดยในรายงานของ สศช.ฉบับนี้ ได้เสนอให้รัฐบาลพิจารณาบทบาทของภาคเอกชนในการกำหนดพื้นที่ผ่อนปรนให้จ้างแรงงานต่างด้าวได้ทั้ง 43 จังหวัดใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานและสถานการณ์แรงงานในประเทศโดยรวม และปรับลดพื้นที่ผ่อนปรนลง โดยจำกัดไว้เฉพาะพื้นที่ชายแดนเท่านั้น นอกจากนี้ยังเสนอให้เพิ่มการประสานความร่วมมือกับภาคเอกชนองค์กรเอกชน ชุมชน ในการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการลักลอบเข้ามาทำงาน ตามประเภทอาชีพ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการผ่อนปรน และกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

พร้อมกันนั้นยังเสนอให้ตรวจจับ และ

เร่งรัดดำเนินคดีกับข้าราชการ ขบวนการ และนายจ้างที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการลักลอบนำเข้าแรงงานอย่างผิดกฎหมาย ด้วยการเพิ่มโทษและลงโทษสถานหนัก

พิจารณานำเงินรายได้จากค่าประกันตัวถูกจ้างต่างด้าวที่หนีประกันและค่าธรรมเนียมจากการออกใบอนุญาตทำงานให้แรงงานต่างชาติที่ลักลอบเข้ามาทำงาน สามารถนำมาใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดระบบบริหารการจัดการแรงงานต่างชาติได้ โดยปรับปรุงระเบียบและกฎหมายให้เอื้อต่อการปฏิบัติงาน โดยให้จัดตั้งเป็นกองทุนเลี้ยงตนเองได้ พร้อมกันนั้นให้พิจารณาจัดเก็บค่าธรรมเนียมจากนายจ้าง ซึ่งเป็นผู้ได้รับประโยชน์โดยตรงเพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาฝีมือแรงงานไทย การสาธารณสุข การศึกษา ช่วยลดภาระของภาครัฐ

นอกจากนี้ยังมีการเสนอให้ปรับปรุงกำหนดขั้นตอนการจดทะเบียนหรือต่อใบอนุญาตทำงาน โดยให้มีการตรวจโรคอย่างละเอียดทุกครึ่ง และให้ลูกจ้างเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายเอง ก่อนที่จะให้ยื่นประกันตัวและออกใบอนุญาตทำงาน พร้อมทั้งให้ข้อบ่งชี้ประกันสุขภาพด้วย กรณีที่ลูกจ้างต่างด้าวรายได้ไม่ผ่านการตรวจโรค หรือติดโรคร้ายแรง ก็ให้ควบคุมเพื่อรอการส่งกลับภูมิลำเนา

ขณะเดียวกันต้องมีการปรับปรุงมาตรการในการผ่อนปรนให้มีความยืดหยุ่นสามารถนำไปปฏิบัติได้โดยให้กำหนดตำแหน่งงานตามประเภทกิจกรรมให้จ้างแรงงานต่างชาติให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงระดับพื้นที่ และกำหนดสัดส่วนการจ้างระหว่างคนต่างด้าวกับคนไทยตามประเภทกิจการ

บทบาทหรือแก้ไขมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องการผ่อนปรนให้จ้างแรงงานต่างชาติที่ลักลอบเข้ามาทำงานใหม่ โดยให้ละเว้นไม่ดำเนินคดีกับนายจ้างที่จ้างแรงงานต่างด้าว เพื่อสร้างบรรยากาศในการร่วมมือ ความเชื่อมั่น และไม่หวาดระแวงว่าจะถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย ซึ่งจะมีส่วนช่วยลดการจ่ายเงินใต้โต๊ะ

ได้อีกส่วนหนึ่งด้วย

ให้นายจ้างที่จ้างแรงงานต่างด้าวนำแรงงานในสังกัดมารายงานตัวทุก 6 เดือน หากรายได้ไม่ปฏิบัติตามให้พิจารณาปรับลดสัดส่วนการจ้างคนต่างด้าวลงตามสัดส่วนที่เหมาะสม

รายงานดังกล่าวนี้ ยังสนับสนุนให้ภาคเอกชน เข้ามาให้ความคุ้มครองแรงงานต่างชาติในเรื่องค่าจ้างสภาพการทำงาน การคุ้มครองแรงงาน สวัสดิการแรงงานและการประกันสังคม ให้สอดคล้องกับกฎหมายและไม่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะมีการผ่อนปรนให้จ้างแรงงานต่างด้าวได้ในบางพื้นที่ ก็ต้องมีการสกัดกั้นอย่างจริงจังเช่นกัน โดยต้องร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่างฝ่ายป้องกันประเทศปกครองและเจ้าพนักงานท้องถิ่น เพื่อไม่ให้แรงงานต่างด้าวทะลักเข้ามา โดยเฉพาะตามจุดผ่อนปรนจุดผ่านแดนต่างๆ

และสนับสนุนให้มีการเจรจาประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้มีการจัดส่งแรงงานที่ลักลอบเข้าประเทศกลับภูมิลำเนา จากนั้นให้มีการจัดส่งแรงงานเข้ามาทำงานระหว่างรัฐต่อรัฐ ทดแทนแรงงานต่างชาติที่เข้ามาอย่างผิดกฎหมาย

รัฐบาลไทยเริ่มนโยบายผ่อนผันให้แรงงานต่างด้าวที่หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายสามารถทำงานในประเทศเป็นการชั่วคราวได้ตั้งแต่ปี 2539 โดยกำหนดเฉพาะบางพื้นที่และบางประเภทกิจการ มีระยะเวลา 2 ปี

ต่อมาในปี 2541 รัฐบาลมีนโยบายผ่อนผันอีกครั้งเป็นเวลา 1 ปี เฉพาะพื้นที่ชายแดนและมีปัญหาขาดแคลนแรงงาน โดยให้ทำงานได้ไม่เกิน 2 แสนคน ส่วนที่เกินต้องผลักดันออกนอกประเทศเพื่อให้คนไทยเข้าไปทำงานแทน อย่างไรก็ตามการผลักดันตามนโยบายดังกล่าวไม่ประสบความสำเร็จ ปัจจุบันยังเหลือแรงงานต่างด้าวในไทยอยู่เกือบ 1 ล้านคน

ภายหลังจากสิ้นสุดระยะเวลาผ่อนผันในวันที่ 4 สิงหาคมนี้ คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าว ที่มีนายกร ทัฬหะรังสี รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน วางแนวทางไว้ว่าจะผ่อนผันให้อีกเฉพาะในจังหวัดที่มีปัญหาขาดแคลนแรงงานและในกิจการที่ไม่มีแรงงานไทยเข้าไปทำเท่านั้น โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและคณะอนุกรรมการพิจารณาการทำงานของคนต่างด้าวจังหวัดเป็นผู้พิจารณาออกใบอนุญาตทำงาน ทั้งนี้กิจการที่จะได้รับการผ่อนผันให้เป็นไปตามผลการศึกษาที่กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมได้ว่าจ้างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทำการศึกษา

อย่างไรก็ตาม ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายบรรเทาปัญหาการว่างงานที่มีนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ได้มีมติสั่งให้ทบทุนผลการศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยใหม่ โดยให้ลดประเภทกิจการที่ควรได้รับการผ่อนผันลงจาก 30 ประเภท ใน 40 จังหวัด ทั้งนี้เพื่อควบคุมจำนวนแรงงานต่างด้าวให้เหลือไม่เกิน 2 แสน โดยให้คณะกรรมการฯ เสนอมาตรการทั้งหมดเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในวันที่ 3 สิงหาคมนี้ ■